

ПАМНОЖЫМ ПОСПЕХІ

З вялікім уздымам і глыбокай зацікаўленасцю ўспрынялі савецкія людзі рашэнні снежаньскага Пленума ЦК КПСС, Зварот Цэнтральнага Камітэта КПСС да партыі, да савецкага народа, пастанову Цэнтральнага Камітэта КПСС, Савета Міністраў СССР, ВЦСПС і ЦК ВЛКСМ «Аб усесаюзным спаборніцтве работнікаў прамысловасці, будаўніцтва, транспарту за датэрміновае выкананне народнагаспадарчага плана на 1974 год».

Па ўсёй краіне шырока разгарнуўся патрыятычны рух за прыняцце высокіх сацыялістычных абавязцельстваў з мэтай азнаменаваць 1974 год—вызначальны год дзевятай пяцігодкі—ударнай працай.

Актыўна ўключыцца ў сацыялістычнае спаборніцтва, унесці свой важкі ўклад у справу ўдасканалення вышэйшай адукацыі, падрыхтоўку высокакваліфікаваных спецыялістаў сучаснага ўзроўню заклікае пастанова рэктарата, парткома, мясцкома, камітэта камсамола і прафкома БДУ.

Сацыялістычнае спаборніцтва ва ўніверсітэцкіх падраздзяленнях, як падкрэслена ў пастанове, павінна развівацца па такіх напрамках:

— удасканаленне вучэбнага працэсу на аснове яго

навуковай арганізацыі, укараненне новых, прагрэсіўных метадаў навучання з прымяненнем тэхнічных сродкаў, вызначэнне і сістэматычнае абнаўленне навуковага зместу выкладання ўсіх вучэбных дысцыплін;

— павышэнне ўзроўню вучэбна-выхаваўчай і навукова-метадычнай работы ўсіх кафедр;

— узмацненне работы па своечасовай падрыхтоўцы і выданню падручнікаў, вучэбна-метадычных дапаможнікаў, асабліва па навішых напрамках навукі і тэхнікі;

— паляпшэнне работы служб, якія павінны забяспечваць прафесарска-выкладчыцкі састаў, студэнтаў і навуковых супрацоўнікаў універсітэта навукова-тэхнічнай інфармацыяй;

— распрацоўка і ажыццяўленне мерапрыемстваў па тэхнічнаму перааснашчэнню кафедр, вучэбных і навукова-даследчых лабараторый сучасным абсталяваннем і прыборамі;

— пастаяннае павышэнне тэарэтычнага ўзроўню і эфектыўнасці навуковых даследаванняў, актыўнае ўкараненне вынікаў навуковых даследаванняў у сферу матэрыяльнай вытворчасці і вучэбна-выхаваўчы працэс;

— умацаванне матэрыяльнай базы ўніверсітэта, будаўніцтва новых вучэбных карпусоў і інтэрнатаў;

— шырокае далучэнне студэнтаў да навукова-даследчай работы.

Беларускі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 3 (1039) ● ЧАЦВЕР, 24 студзеня 1974 г. ● Цана 2 кап. ● Газета выдаецца з 1935 г.

У РЭКТАРАЦЕ

Павестка дня пасяджэння рэктарата, якое адбылося ў панядзелак, уключала два пытанні: «Аб выкананні плана размеркавання маладых спецыялістаў і з'яўленні іх на работу»; «Аб рабоце кафедр грамадзянскай абароны».

Начальнік аддзела кадраў БДУ І. Ф. Кастроў, які дакладваў па першаму пытанню, прывеў лічбу плана размеркавання маладых спецыялістаў 1973 года—1628 і лічбу фактычнай колькасці выпускнікоў, якія атрымалі прызначэнні,—1453. Права на самастойнае ўладкаванне на працу было дадзена 175

выпускнікам. На 14 снежня атрымана 1342 пацвярджэнні аб прыбыцці выпускнікоў БДУ на работу.

Дакладчык прааналізаваў прычыны, па якіх план размеркавання не быў поўнасьцю выканан, звярнуў увагу на цяжкасці, што мелі месца пры размеркаванні выпускнікоў некаторых спецыяльнасцей.

Пры абмеркаванні першага пытання павесткі дня былі выказаны прапановы, каб дэканаты падтрымлівалі больш цесныя кантакты з выпускнікам, цікавіліся іх лёсам, пры неабходнасці своечасова прыходзілі ім на дапамогу.

У адказ на пытанне аб мерах пакарання тых кіраўнікоў прадпрыемстваў і ўста-

ноў, якія незаконна прымаюць на работу маладых спецыялістаў, т. Кастроў прывеў прыклады, калі кіраўнікі атрымалі спагнанні, а маладыя спецыялісты былі звольнены з работы.

На пасяджэнні ішла гутарка і аб размеркаванні маладых спецыялістаў сёлета на выпуск.

Падрабязны даклад аб стане работы кафедры грамадзянскай абароны зрабіў яе загадчык Л. А. Фралоў. З садакладам выступіў інспектар вучэбнага аддзела М. С. Нікіценка.

Адзначана паляпшэнне дзейнасці калектыву кафедры ў алошні час. Выказаны меркаванні і прапановы па далейшаму ўдасканаленню яе работы.

У НАС У ГАСЦЯХ ГЕРОЙ КОСМАСУ!

Учора з раніцы ўвага ўсяго ўніверсітэцкага калектыву была прыкавана да геаграфічнага корпусу, дзе з неярпейным чаканнем прыбыцця на сустрэчу са студэнтамі, выкладчыкамі, супрацоўнікамі БДУ лётчыка-касманauta, Героя Савецкага Саюза Пятра Ільіча Клімука.

І вось маладкава пранеслася вестка: дарагі гасць уступіў на тэрыторыю геафака. Шчырыя, гарачыя апладысмэнты, радасныя ўсмішкі, яркі лозунг «Студэнц-

кае прывітанне герою космасу!» сустрэлі Пятра Ільіча ў самай вялікай аўдыторыі. Сакратар парткома Т. Я. Дударова ад імя прысутных горача віншавала земляка і прадастаўляе яму слова.

У імгненне, ужо са звароту да аўдыторыі: «Дарагія рабаты, студэнты, выкладчыкі! Мне вельмі прыемна прысутнічаць у Беларусі, у Мінску...» землякоў звязалі моцныя вузы сімпатыі і ўзаемаразумення.

Пётр Ільіч расказвае аб сваім нялёгкім, поўным вялікай працы, шляху ў космас. Падрабязна гаворыць аб васьмі днях, праведзеных экіпажам карабля ў касмічнай прасторы, аб задачах, якія давалася выконваць, самаадчуванні, уражаннях. А затым ахвотна адказвае на пытанні, у якіх нямала спецыфічнай зацікаўленасці географу: аб вышыні палёту, саставе атмасферы і аб'ёме карабля, бачнасці зямных аб'ектаў і іх каляровым выглядзе...

А потым ад імя студэнтаў героя космасу вітала студэнтка ІІІ курса геафака Аня Трацэўская. Яна выказала пачуцці студэнтаў, ухваляючы сустрэчай, пажадала Пятру Ільічу новых палётаў і шчаслівых прыземленняў.

На памяць аб знаходжанні ва ўніверсітэце т. Дударова паднесла касманauta сувенир, а дзяўчаты падарылі Пятру Ільічу кветкі.

— Вялікае дзякуй за цёплы прыём! Вялікіх вам поспехаў у вучобе, творчых дасягненняў у жыцці! — гаворыць на развітанне П. І. Клімука.

ПРЫСВЕЧАН У. І. ЛЕНІНУ

Чарговы выезд на аўтазавод групы лектараў БДУ, які быў прысвечан памяці У. І. Леніна, прайшоў пад дэвізам «Ідзі У. І. Леніна—у жыццё».

У абедзены перапынак у цэхах, ленінскіх кутках гучаў голас ўніверсітэцкіх лектараў. «Самы чалавечны чалавек»—тэма выступлення дацэнта Г. Г. Герасіменкі. З лекцыяй «У. І. Ленін і Н. К. Крупская» выступіў

дацэнт У. П. Мешчаракоў. Дацэнт М. Я. Рэзнікаў прапанаваў сваім слухачам лекцыю «У. І. Ленін і электрыфікацыя краіны».

Ажыццяўленню ленінскіх ідэй, велічым пераўтварэнням, якія адбыліся ў нашай краіне за гады Савецкай улады, выдатным дасягненням у развіцці навукі прысвяцілі свае выступленні выкладчыкі А. В. Еракін і Ф. І. Мельнік. Дацэнт П. І. Зялінскі расказаў аб міжнароднай палітыцы СССР. Ст. навуковы супрацоўнік фізфака І. С. Манак пазнаёміў рабочых інструментальна-штампавага корпусу з лазерамі і іх прымяненнем.

Слухачы былі вельмі задаволены цікавымі лекцыямі і з вялікай цеплынёй падзякавалі прадстаўнікам лектарскага калектыву.

Члены ўніверсітэцкай арганізацыі таварыства «Веды» рэгулярна выступаюць з лекцыямі ў падшэфных арганізацыях. Нядаўна ў Дзяржынску лекцыі для прапагандыстаў прачыталі А. І. Цігоў і М. Я. Зайцаў.

Сесія падыходзіць к канцу. Застаўся яшчэ адзін, рашаючы рывок. А наперадзе — канікулы. (Матэрыялы, прысвечаныя сесійным дням, гл. на 2-й стар.)

НА ЗДЫМКАХ: экзамэн на гісторыі краін Азіі і Афрыкі ў студэнтаў ІІІ курса гістарычнага факультэта прымае У. С. Кошалев.

Фота Д. ЧАХОВІЧА.

МНОГАНАЦЫЯНАЛЬНАЙ СЯМ'ЕЙ

Наш універсітэт адносіцца да ліку інтэрнацыянальных вучэбных устаноў. Цяпер на яго асноўных і падрыхтоўчым факультэтах займаецца 346 студэнтаў з 23 краін свету. У сувязі з гэтым да работы камітэтаў камсамола ўніверсітэта, факультэтаў, дзе навучаюцца замежныя студэнты, прад'яўляюцца павышаныя патрабаванні па інтэрнацыянальнаму выхаванню савецкіх і замежных студэнтаў.

Інтэрнацыянальнае выхаванне камітэтам камсамола ўніверсітэта і камітэтам камсамола факультэтаў праводзіцца па трох асноўных напрамках: работа з зямляцтвамі замежных студэнтаў; азнаямленне замежных студэнтаў з савецкай рэчаіснасцю, прыцягненне іх да грамадскай работы; інтэрнацыянальнае выхаванне савецкіх студэнтаў. Гэтыя напрамкі склаліся як вынік вопыту і традыцый камсамольскай работы

ва ўніверсітэце.

У рабоце з зямляцтвамі выкарыстоўваецца дагаворная сістэма, якая ўключае агульныя напрамкі сумеснай дзейнасці і асноўныя мерапрыемствы. Камітэт камсамола філалагічнага факультэта сумесна з зямляцтвам нямецкіх студэнтаў правёў вечар, прысвечаны 24-й гадавіне ўтварэння ГДР. ФПМ у садружнасці з зямляцтвам балгарскіх студэнтаў і саветам дружбы ўніверсітэта арганізавалі вечар, прысвечаны Дню балгарскага студэнта. 19 снежня студэнт фізічнага факультэта на мітынгу горача павіншавалі в'етнамскіх сяброў са святам—гадавінай утварэння Нацыянальнага фронту.

Інтэрсектар фізічнага факультэта аказвае дапамогу савету дружбы ў афармленні пакоя дружбы ў інтэрнаце № 7. В'етнамскія студэнты рэгулярна трэніруюцца ў спартыўнай зале

разам з савецкімі студэнтамі — у гэтым таксама немалая заслуга інтэрсектара фізічнага факультэта, які ўзначальвае студэнт ІV курса Аляксандр Кавалёў.

Работа па азнаямленню замежных студэнтаў з савецкай рэчаіснасцю вельмі разнастайная. Гэта і экскурсіі па памятных месцах Мінска і рэспублікі, выезды ў іншыя гарады Савецкага Саюза, паездкі па ленінскіх мясцінах. У адным з такіх падарожжаў па маршруту Мінск—Масква—Казань—Ульянаўск—Ленінград замежныя студэнты азнаёміліся з жыццём і дзейнасцю У. І. Леніна. Былі арганізаваны паездкі па месцах баявой славы нашага народа: у Маскву, Волгаград, Кіеў, Ленінград, Брэст, Хатынь, на Курган Славы.

Асноўнае месца ў рабоце інтэрсектараў удзяляецца інтэрнацыянальнаму выхаванню са-

вецкіх студэнтаў. Лекцыі і інфармацыя па пытаннях маладзёжнага міжнароднага руху, знаёмства з маладзёжнымі саюзамі краін, студэнты з якіх навучаюцца ў БДУ, займаюць трывалае месца ў дзейнасці групавых камсамольскіх арганізацый.

Штогод ва ўніверсітэце праводзіцца традыцыйны фестываль дружбы, у плане якога прадугледжваюцца канферэнцыі па праблемах маладзёжнага руху, экскурсіі і сустрэчы з рабочымі прадпрыемстваў, наведанне памятных мясцін нашай сталіцы, агляд мастацкай самадзейнасці замежных студэнтаў.

Трэба адзначыць актыўную работу па інтэрвахаванню Уладзіміра Ламекі на філалагічным факультэце, Алены Махнач на ФПМ, Ірыны Падасенавай на матфаку, членаў інтэрсектара ўніверсітэта Людмілы Качкоўскай, Людмілы Шарпан, Васіля Кузьміча і іншых.

Т. КРАЎЦОВА, намеснік сакратара камітэта камсамола БДУ.

І ЯШЧЭ АДЗІН ДЗЕНЬ

Сёння здаюць экзамен студэнты III курса аддзялення філасофіі гістарычнага факультэта. Падыходжу да аднаго з іх. Шчыра кажучы, яму не да мяне — старанна перагортвае канспект. І ўсё ж пытаю:

— Што здаеце?

— Гісторыю і тэорыю атэізму, — чуюцца ў адказ. Вось цяпер самы момант увайсці ў аўдыторыю. Дакант Віктар Аляксандравіч Молакаў сустракае ветліва. На момант падымаюць галовы студэнты, але экзамен ёсць экзамен, і зноў іх позірк прыкаваны да паперы.

За сталом адказ працягвае дзяўчына. Яна ўпэўнена адказвае на пытанне.

— Выдатна, — гаворыць Віктар Аляксандравіч і вяртае Лене Пракапенка залікоўку.

— Добры дзень, — у аўдыторыю ўваходзіць юнак.

Ён крыху збянтэжан. Па залікоўцы знаёмлюся. Гэта Міхаіл Філімоненка. Сесія пакуль што не прынесла Мішу засмучэння. Ён здаў тры экзамены і ўсе на выдатна.

Міша глядзіць у білет. Па твару, а ў гэты момант ён святлее, можна меркаваць — ведае.

Пакуль «наш» студэнт рыхтуецца да «бою», паслухаем адказы яго таварышаў. Вось Уладзімір Шчур. Пытанні ў яго цікавыя — «Прынцыпы КПСС і Савецкай дзяржавы ў адносінах да рэлігіі і царквы», «Узнікненне і эвалюцыя міфа аб Хрысце». Але адказвае Уладзімір слаба.

— Дакладней трэба называць творы У. І. Леніна, не адыходзіць ад пытання, — гаворыць педагог і ставіць «здавальняюча».

Вось вельмі добра адка-

зали троє студэнтаў, і падышла чарга Міхаіла Філімоненкі.

Хваляванне схаваць нельга. Але Міша адказвае хутка, выразна, бездакорна. «Бой» амаль выйгран. Але дадатковае пытанне экзаменатара... і маўчанне.

— Ваш адказ, — з жалем гаворыць Віктар Аляксандравіч, — лепш чым «добра», але горш, чым «выдатна».

У выніку — чацвёрка. Што ж, хоць гэта і нельга назваць няўдачай, але прыйдзецца задумацца.

...За вокнамі ўжо сцягнела, калі адказваў апошні з групы.

— Віктар Аляксандравіч, што Вы больш за ўсё цэніце ў адказах студэнтаў?

— Глыбіню, грунтоўнасць ведаў. На семінарах — самастойнасць мыслення, нават калі адказ памылковы.

— У сувязі з гэтым што

Вы жадаеце студэнтам у час сесіі?

Апошні апытаемы адказваў дрэнна, таму я пачула:

— Вельмі важна студэнту не губляць пачуцця ўласнай годнасці, гонару.

Т. ЛУЙГАС.

ВЫПРАБАВАННЕ ПРАЙШЛО ПАСПЯХОВА

Гавораць, што першакурснікі не могуць лічыцца сапраўднымі студэнтамі да той пары, пакуль не здадуць сваю першую сесію, не атрымаюць «баявое хрышчэнне». І таму хоць вечар пасвячэння на гістфаку даўно прайшоў, а студэнцкія білеты і заліковыя кніжкі атрыманы, на душы ў філосафаў першага курса было неспакойна. Страшыла невядомасць: што ж такое гэта будучая сесія? Засыпалі пытанні старшакурснікаў, слухалі чужыя парады, але калі няма свайго вопыту, словы не дапамагаюць.

І вось, нарэшце, наступіла сесія. Першая ластаўка — экзамен па гісторыі СССР. Колькі было страху і сумненняў перад тым, як адважыцца выцягнуць білет! Але ўсё прайшло як нельга лепш. Аказалася, не такі страшны чорт, як яго малюць, і калі добра падрыхтаваўся, лубы білет здаецца шчаслівым. У выніку — ніводнай тройкі. Поспех акрыліў групу.

Але наперадзе куды больш складанае выпрабаванне — «Асновы вышэйшай матэматыкі». Шчыра кажучы, ой як нялёгка даваліся многім гэтыя самыя «асновы». Канешне, учарашнія школьнікі без цяжкасцей засвоілі курс, вельмі важны для будучых філосафаў і сацыёлагаў. Але такіх у групе — меншасць. У асноўным жа на філасофскім аддзяленні вучацца рабяты, у якіх за плячыма армія, працоўны стаж. Таму, каб паспяхова справіцца з праграмай, група папругжана займалася на працягу ўсяго семестра. Тыя, хто прайшоў у вуну прама са школьнай парты (Люба Акенчыц, Раіса Нурыева, Люда Сямёнава і інш.) не шкадавалі часу для тлумачэння незразумелага матэрыялу. У групе ўсе саборнічаюць адзін з другім, але гэта зусім не перашкаджае аказваць дапамогу. Паспехі ж сябра — гэта і тае паспехі. Вельмі многа карысці далі таксама дадатковыя заняткі, якія сістэматычна праводзіла выкладчыца А. А. Нахімоўская.

Экзамен паказаў, што праца не прапала марна: усе атрымалі «добра» і «выдатна». Гэта была ўжо сапраўдная перамога. І хоць наперадзе яшчэ адзін экзамен, можна з упэўненасцю сказаць, што сваё першае выпрабаванне філосафы-першакурснікі вытрымалі паспяхова.

Л. ЦІТАРЭНКА, студэнтка IV курса аддзялення філасофіі.

НАДЗЁННЫ КЛОПАТ

Трэба адразу заўважыць: з пераходам на ступень вышэй, на другі курс, наша група змянілася. Пасталела. А разам з гэтым на змену першапачатковаму напружанню прыйшло нейкае заспакоенне, несапраўдная студэнцкая сталасць. І, напэўна, гэта самазаспакоенасць, самаўпэўненасць з'явілася прычынай таго, што календар цяперашняй сесіі ў параўнанні з мінулым годам выглядае даволі страката. Калі на першым курсе вока вабілі стабільныя «выдатна» і «добра», то зараз, пасля трох экзаменаў група мае адзнакі: «выдатна» — 23, «добра» — 48, «здавальняюча» — 11, «нездавальняюча» — 1.

Наперадзе чацвёрты, завяршальны экзамен. Аднак прычыны зніжэння паспяховасці відавочны ўжо зараз. Пра іх і хацелася б пагутарыць.

Па-першае, практыка паказвае, што дысцыпліны, па якіх вядуцца практычныя заняткі, студэнты здаюць значна лепш, чым тыя, па якіх такіх заняткаў няма. Возьмем, напрыклад, такі факт. Па гісторыі КПСС у гэтым годзе наша група павінна была здаваць экзамен па даволі вялікаму перыяду дзейнасці Кампартыі. І мы паспяхова справіліся са сваёй задачай. Аб гэтым сведчаць і добрыя адзнакі і не менш добры водгук экзаменатара. Тут мелі значэнне практычныя заняткі, штодзённая падрыхтоўка да іх. Перад экзаменам заставалася толькі паўтарыць, удакладніць атрыманыя веды.

А вось на наступным экзамене, па гісторыі беларускай дакастрычніцкай літаратуры, група атрымала шмат троек. Прадмет патрабуе вывучэння не толькі спецыяльнай літаратуры, але і чытання мастацкіх твораў. І калі студэнт у час непасрэднай падрыхтоўкі грунтоўна вывучаў тэорыю, то тэксты не мог прачытаць у дастатковым аб'ёме. А калі б былі практычныя, то і тым, каму яшчэ не хапае сапраўднай самастойнасці, давялося б узяцца за кнігу своечасова.

Па-другое, нельга забываць вядомую ісціну: «Тэорыя без практыкі мёртва». Гэта палажэнне ў тэ-

орыі і практыцы журналістыкі з'яўляецца патрабаваннем. Колькі ні чытай метадычнай літаратуры па своеасаблівасцях тых ці іншых жанраў, а пакуль сам не возьмешся за пяро — тэорыя застаецца толькі тэорыяй. Гэта добра разумеюць студэнты-журналісты. Разумеюць, усведамляюць... і ўспамінаюць аб гэтым толькі напярэдадні экзамена. І тады на старонках мясцовых газет паяўляюцца заметкі, інтэрв'ю, замалёўкі за подпісам «студэнт факультэта журналістыкі», а выкладчыку на экзамене прад'яўляюцца два-тры матэрыялы, па якіх цяжка меркаваць, на колькі тэорыя замацавана практыкай. А ў выніку ўсяго — «здавальняюча».

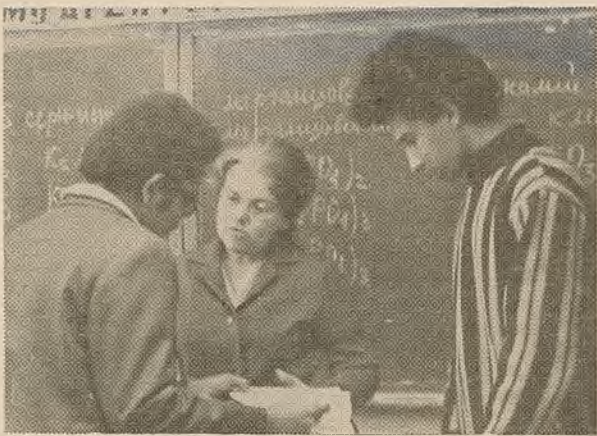
Аднак такая адзнака не задавальняе не толькі выкладчыка, студэнта, але і дзяржаву. Гэта не гучныя словы, а аб'ектыўны вывад. Па-трэцяе. Здаўна старасту групы лічаць адказным як за вучэбную дысцыпліну, так і за акадэмічную паспяховасць. Але ў час экзаменаў становіцца відавочным, што адных клопатаў старасты недастаткова. Часта ён з'яўляецца адзіным у групе адказным за паспяховасць. А дзе ж партыйна-камсамольскі актыў? Хіба паспяховасць не пытанне № 1 пасяджэнняў бюро, сходаў?

Паспяховасць не павінна быць справай адной асобы, гэта — клопат усёй групы. І ў першую чаргу партыйна-камсамольскі актыў павінен неадкладна рэагаваць на заўважаныя недахопы і строга патрабаваць з надбайных.

І, нарэшце, гэта сесія зноў пераканаўча пацвярджае ўжо даўно вядомае: трэба вучыцца на працягу года. Дрэннае наведванне заняткаў, няўважлівасць на лекцыях, несур'ёзная падрыхтоўка да практычных заняткаў — усё гэта становіцца каменем спатыкнення ў час экзаменаў, і менавіта на гэтыя надзённыя пытанні неабходна звярнуць пільную ўвагу ў новым вучэбным семестры, бо поспех куюцца ў штодзённасці.

Г. МАРОЗАЎ, стараста II групы журфака.

АПОШНІ АКОРД СЕСІІ

Ідзе сесія і на падрыхтоўчым факультэце. Экзамен па хіміі прымае ст. выкладчык Н. Г. Чуманова. Рыхтуецца да адказу Нгуен Тхі Цынь.

СУПРАЦЬ ЗАКОНА ІНЕРЦЫІ

ДЫЯЛОГ З АДНАЗНАЙ ЗА АКАДЭМІЧНЫ СЕКТАР I І II КУРСАЎ ФІЗІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА НАТАШАЙ ПАЎЛОЎСКАЙ.

— Наташа, табе, безумоўна, знаёмы закон Ньютана: «...цела захоўвае стан спакою ці прамалінейнага руху, пакуль да яго не будзе прыкладзена сіла». Але давай пагаворым не аб інерцыі фізічнага цел, а аб інерцыі студэнтаў у адносінах да вучобы. І так, малады чалавек адразу ж са школьнай парты, перасцігваючы парог вуну становіцца студэнтам. Ён рад ажыццявілася яго залаветная мара. Але ў той жа час ён не падазрае аб тых цяжкасцях, з якімі прыйдзецца ўпершыню сутыкнуцца. І перш за ўсё па інерцыі ён патрабуе апені, як у школе, з боку настаўніка. Ці можа акадэмічны сектар, калі ўлічваць усе яго магчымасці, папярэдзіць студэнта аб магчымых перашкодах, якія чакаюць яго на шляху да вышэйшай адукацыі? Ці сектар не патрэбен зусім?

— Не, акадэмічны сектар патрэбен, і асабліва першакурсніку. Чалавек сутыкаецца з зусім незнаёмай сістэмай, ён не прывык яшчэ да самастойнасці. Ён спакойны, таму што не чуе з сабой голаса «Марыі Іванавны». І ў той жа час яму страшна — вельмі вялікі па-

ток інфармацыі абрушваецца на яго адразу. Надыходзіць сесія, ён хваляецца, спрабуе штосці рабіць, але ўжо бывае позна.

— І вы вырашылі: трэба штосці рабіць!

— Рабілі. Мала дапамагае. Вось узяць хоць бы такое мерапрыемства: збіраем усіх першакурснікаў, размаўляем з імі, папярэджваем, раім, як рыхтавацца да таго або іншага экзамена, але праходзіць час, і яны зноў заспакояюцца. Тут, па-мойму, прычына ў тым, што менавіта ў школе нас не прывучаюць да самастойнасці, а трэба было б.

— І ты думаеш, гэта выкліка адмену такой меры пакарання, як выключэнне?

— Не, выключэнні будучы, але будзе лягчэй на душы ад упэўненасці, што чалавек не туды трапіў, што сваё «назначэнне высокае» яму належыць шукаць у другой галіне. А цяпер жа таму, што не прыжыўся ў новых умовах, з першага курса можа быць выключан і вельмі здольны.

— Але рашаць гэту праблему трэба ў бліжэйшы час, сваімі ж сіламі. Трэба зрабіць так, каб першакурснікі адчувалі «дыханне» акадэмічнага сектара. Можа, трэба назначыць адказным першакурсніка, а старшакурсніка? Але ў вас жа на кожным курсе каля 400 чалавек, і старшакурсніку на знаёмства патрэбен час. А яму ж проста нявыгадна прапусьціць лекцыю, адрывацца ад вучобы?

— Я лічу, што за акадэмічным павінен адказваць або супрацоўнік, або чалавек, які спецыяльна для гэтага прызначан Тады, па-мойму, будзе зруч.

— І будзе больш галоснасці.

— Так, так. Рэгулярнай будучы склікацца злёты выдатнікаў, цікавей запрашуе штаб выдатнікаў, можна будзе нават выпускаць газету гэтага штаба, будзе сур'ёзнай і патрабавальнасць. Тады расшырыцца і дошка выдатнікаў.

— І паменшыцца дошка двоечнікаў?

— У нас такой няма, хоць, магчыма, яна і патрэбна.

Мы абмяжоўваемся табелькалендаром, дзе супраць прозвішча студэнта выстаўляем адзнакі сесіі. З мэтай прафілактыкі высылаем бацькам неспяваючых паштоўкі, каб ведалі, як займаецца іх сын ці дачка. Гэта калі-нікالی дапамагае.

— Ну, а што залежыць ад выкладчыка?

— Многае. Перш за ўсё ён павінен разумець студэнта і патрабаваць, але разумна. Прывяду прыклад. Спачатку лекцыі і практычныя заняткі вёў добры і цікавы чалавек. І мы, карыстаючыся яго дабрай, абмяжоўваліся толькі падручнікам, для нас гэтага было дастаткова і, як нам здавалася, мы ўсё ведалі. Але вось прыйшоў новы выкладчык. На другія яго практычныя заняткі не прыйшла палова групы. Так паўтаралася да той пары, пакуль сам выкладчык не знайшоў прычыну. Аказалася, што патрабуе ён значна больш. З-за страху трапіць у няёмкае становішча многія не выступалі на занятках. І тады ён па-іншаму пачаў весці практычныя. Паявілася зацікаўленасць. Важна ў час зразумець студэнта.

А. ХІЛІМОН, студэнт.

НА ХІМІЧНЫМ ФАКУЛЬТЭЦЕ

● ФОТАРЭПАРТАЖ
М. НЕЧЫПАРЭНКІ

Часта ў гэты высотны будынак да ўніверсітэцкіх хімікаў прыходзяць інжынеры, кіраўнікі прадпрыемстваў, былыя выпускнікі — за парадай, на кансультацыю, дамовіцца аб супрацоўніцтве.

Хімічны факультэт усё больш умацоўвае сувязі з вытворчасцю. Яго навуковы калектыў імкнецца зрабіць больш важкі ўклад у развіццё народнай гаспадаркі рэспублікі.

ДЛЯ ПАТРЭБ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

Дэкан факультэта Г. А. Браніцкі расказвае:

— Выконваючы рашэнні XXIV з'езда КПСС, наш факультэт яшчэ больш расшырыў свае сувязі з прадпрыемствамі рэспублікі, аказвае ім пастаянную дапамогу ў вырашэнні складаных вытворчых задач.

Формы супрацоўніцтва? Яны разнастайныя. Мы выконваем работы, абумоўленыя гаспадарчымі дагаворамі, з Магілёўскім заводам штучнага валакна, прамыслова-тэхнічным аб'яднаннем «Інтэграл», заводам ЭВМ імя С. Арджанікідзе, Полацкім нафтахімічным камбінатам і многім іншымі.

На кафедры аналітычнай хіміі працуе семінар для супрацоўнікаў заводскіх лабараторыяў па фізіка-хімічных метадах аналізу. Тут яны могуць атрымаць кансультацыю па выніках вопытаў.

А цяпер заглянем у лабараторыю вучоных-хімікаў. Хочацца падрабязней расказаць аб адным пагадненні, заключаным паміж Полацкімі хімікамі і вучонымі кафедры радыяцыйнай хіміі і хімічнай тэхналогіі.

Полацкі нафтаперапрацоўчы завод — маладое прадпрыемства, адно з буйнейшых у краіне. Нягледзячы на гэта, тут практычна на яшчэ не вырашана актуальная праблема — ачыстка прамысловых адходаў.

І вось хімікі БДУ ўзяліся дапамагчы вырашыць гэтую праблему. У Полацк выязджаў прадстаўнік факультэта ст. інжынер кафедры В. М. Шчурын. Ён падрабязна азнаёміўся з тэхналогіяй вытворчасці, работай нафтахімікаў. Потым на нарадзе спецыялістаў прарановаў новы метады, які праходзіць выпрабаванні на кафедры.

У выніку лабараторных

работ мінулага года быў створан макет будучай устаноўкі. На наступным этапе зроблен крок для атрымання даных, неабходных для праектавання вопытна-прамысловай устаноўкі. Выгада яе і новага метаду ачысткі ў тым, што рэзка скарачаецца выхад шкодных газаў, у цэх вяртаюцца каштоўныя хімічныя рэчывы.

Першыя даследаванні паказалі, што кошт ачысткі газаў спосабам, які распрацоўваюць хімікі БДУ, прыблізна ў 10 разоў ніжэй найбольш перспектыўнага аэрозольна-каталітычнага. Яго практычнае ўкараненне на Полацкім нафтаперапрацоўчым заводзе дазволіць закончыць поўны рабочы цыкл прадпрыемства і будзе навінкай для іншых падобных заводаў Саюза.

Эксперымента паспяхова працягваецца. Над распрацоўкай новага метаду працуюць навуковы кіраўнік тэмы загадчык кафедры дацэнт Яўген Пятровіч Пятраеў, кіраўнік творчай групы старшы інжынер кафедры Валерый Мікалаевіч Шчурын, навуковы супрацоўнік Галіна Францаўна Мішук і іншыя. У бягучым годзе калектыў разлічвае зрабіць першыя прыстасаванні устаноўкі да ўмоў і спецыфікі завода, падвесці вынікі работы, якая вядзецца на працягу амаль двух гадоў.

М. ШЛЫК,
студэнт.

АД СТУДЭНТА ДА НАСТАЎНІКА — АДЗІН КРОК

Але каб зрабіць яго, трэба адолець горы падручнікаў, сваімі рукамі правесці сотні эксперыментаў, загартаваць волю і выпрацаваць характар.

І гэтага мала. Толькі непасрэдна ў школе, у час самастойных урокаў нараджэцца настаўнік.

Менавіта тут праходзяць выпрабавачне практыкай засвоеныя тэарэтычныя веды, метадычныя прыёмы, пакрысе накіраванае вопыт, які пакладзе пачатак майстэрству.

Кожны год, сотні выхаванцаў універсітэта спрабуюць свае сілы на настаўніцкай ніве.

На гэтых здымках вы бачыце студэнтку V курса хімічнага факультэта Валянціну Маркоўскую ў час школьнага ўрока.

На здымку ўнізе: цяпер можна абмяняцца ўражаннямі з настаўніцай сярэдняй школы № 90 г. Мінска, дзе студэнты праходзяць практыку, Р. С. Рэут і таварышамі — Ірынай Цішчанка і Мікалаем Пупейкам.

ПЕРШАЕ ЗНАЁМСТВА

«Хімік» — галоўная факультэцкая газета. У ёй расказваецца аб лепшых людзях, выдатніках і аб тых, чые паводзіны выклікаюць трывогу.

Ленінскі залік, падрыхтоўка да сесіі і здача экзаменаў, арганізацыя самадзейнасці... Усіх нас хвалююць гэтыя пытанні. Хвалююць яны і «Хіміка». Нездарма ім тут адводзіцца самае віднае месца.

А вось паглядзіце: ...Раніца... Цішыня, якая можа быць толькі ў

горнай даліне... Горы, выскокія і спакойныя, узнікаюцца з усіх бакоў. Узыходзячае сонца серабрыць іх вяршыні. А ля самага падножжа — палаткі. Ні гуку! Спяць яшчэ... Наперадзе чарговы нялёгкі пераход. Спяць, упэўненыя і бесклапотныя — усё будзе добра. Камандзір да драбніц прадумаў кожную дэталю, магчымыя і немагчымыя здарэнні. А ён не спіць і ў гэтую раніцу. «Сем разоў адмерай...» Не сёмы, а мо ўжо 107-ы раз абдумвае

план чарговага пераходу Сяргей Нікалюк — «шэф», як называюць яго сябры-турысты. Нялёгка доля ў камандзіра!

І яшчэ адна адказная асоба не зведала асалоды ранішняга сну — повар. Патрэскаюць дровы на кастры, кіпіць у кацялку вада... Сняданак павінен быць гатовы строга па парадку.

А дні былі розныя. Ня мала пройдзена цяжкіх участкаў: бурлівыя, агрэсіўныя рэчкі, крутыя пад-

ёмы. Стаялі потым на вяршыні, як багі, заварожаныя, крыху гордыя сабою.

Шмат светлых і радасных хвілін давялося перажыць.

«...Міша Фрэнкель, ён жа Завей-Бародка»... Прабачце, гэта толькі подпіс, а дзе ж здымак? На месцы фатаграфіі толькі жоўтая пляма ад клею. Сапраўдны нехта!

— Прычым тут здымак Мішы Фрэнкеля? — здзівіцеся вы. — І, наогул, гэты расказ? А справа ў

тым, што ўсё гэта мы ўбачылі і адчулі, калі разглядалі фотагазету хімікаў «Па Заходняму Каўказу».

Нездарма слова «нахімічыць» ужываецца ўсюды, нават у поварскай справе. У навагоднім нумары газеты можна знайсці рэцэпты самых неверагодных страў! Ад шашлыкоў, прыгатаваных з косці, да святочнага пірага з клею ВФ-88.

Смешна? Але хімікі не толькі смяюцца і жартуюць. Яны і хвалююцца, турбуюцца. Аб гэтым сведчыць апошні выпуск «Маланкі», у якім адчуваюцца клопат аб грамадскай мае-

тасці, турботы аб чысціні сталаў. Заметна невядомы аўтар дапаўняе вобраз студэнта-хіміка яшчэ некалькімі рысамі. Аказваецца, акрамя хіміі, яго цікавіць шырокае кола пытанняў і праблем, аб чым сведчаць надпісы на аўдыторных сталах. Такія, напрыклад, як: «Што такое квантавая механіка?» і «Што такое каханне?», «У чым сэнс жыцця?» і «Дзе знайсці шчасце?»

Наогул, хімікі, як і ўсе студэнты, у першую чаргу вядлікія жыццjalюбы і невычарпальныя аптымісты.

М. ШЫМКО,
С. ТРУКШЫНА.

ЗДАЁМ НОРМЫ ГПА

У мінулым годзе хімічны факультэт заняў першае месца ва ўніверсітэце па абароннай і другое па спартыўна-масавай рабоце. Гэта — вынік вялікай работы калектыву.

На факультэце сістэматычна працаваў гурток па

стральбе з вінтоўкі і пісталета. Падрыхтавана вялікая колькасць разраднакаў. Больш паловы студэнтаў факультэта здалі па гэтай віду нормы ГПА.

Сустрэчы з ветэранамі Вялікай Айчыннай і грамадзянскай войнаў, Героямі Саюза, паходы па месцах баявой, працоўнай і рэвалюцыйнай славы, наведанне музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, паездкі ў Хатынь, на Курган

Славы, у Брэсцкую крэпасць і па іншых памятных месцах, дэманстрацыя кінафільмаў на ваенна-патрыятычныя тэмы, арганізацыя спартыўных і ваенна-патрыятычных вечароў — такі далёка не поўны пералік нашых спраў.

Нядаўна быў арганізаван агульнафакультэцкі турыстычны паход з мэтай здачы норм ГПА. У ім прыняў удзел 341 чалавек.

На факультэце праводзіліся спартоўныя паходы па шаш-

ках, шахматах, стральбе, валеболу, баскетболу, арганізаваліся таварыскія сустрэчы па шахматах і валеболу паміж студэнтамі і супрацоўнікамі факультэта.

Пры кафедры фізічнай хіміі арганізавана секцыя па валеболу мужчынскіх і жаночых каманд, якой кіруе спартсмен — першаразраднік, старшы інжынер А. В. Махнач.

Вялікую ўвагу мы ўдзяляем правядзенню выхадных

дзён. Арганізавалі некалькіх вылазак пад кіраўніцтвам спартсмена і разраду К. І. Лапка. У час гэтых вылазак многія ўдзельнікі здалі нормы ГПА.

Па здачы норм ГПА хімічны факультэт займае другое месца ва ўніверсітэце. Поўнасцю здалі нормы ГПА 164 чалавекі, з іх 8 — на залаты значок.

Р. МІЛЬКІН,
старшыня спортбюро хімічнага факультэта.

ХУТКА НАВАСЕЛЛЕ

У Шчамысліцы, недалёка ад кальцавой дарогі, дзе спячыя пад снегам палі сустракаюцца з невялікім пералескам, вырас новы дванаццаціпавярховы ўніверсітэцкі інтэрнат.

Хто будзе жыць у ім? Калі навалася? Якія бытавыя ўмовы ствараюцца ў новым інтэрнаце? На гэтыя пытанні адказвае начальнік аддзела капітальнага будаўніцтва БДУ М. Н. Фрыдман.

— Ужо ў сакавіку гэтага года ключы ад пакояў атрымаюць студэнты, аспіранты, навуковыя супрацоўнікі ўніверсітэта — усяго 1200 чалавек. Цяпер у будынку вядуцца аддзелачныя работы. Будучым жыхарам ствараецца максімум бытавых выгод.

Ва ўніверсітэце навалася будзе дастаўляць дызельныя аўтобусы, які будзе курсіраваць пяць разоў на дзень. Можна будзе карыстацца і аўтобусам. К канцу года інтэрнат з гарадскім вакзалам звяжа электрычка.

А. ЦЫГУЛЕЎ.

На здымку: будынак новага ўніверсітэцкага інтэрната.

Фота аўтара.

НА ВАШУ КНІЖНУЮ ПАЛІЦУ

са дадзены пытанні і тлумачэнні да іх, названы крыніцы і навейшая літаратура, прыведзены дакументы, якія павінны вывучыць студэнты. У дадатку — метадычныя ўказанні па афармленню пісьмовых работ.

Сем выданняў адрасаваны студэнтам і выкладчыкам факультэтаў журналістыкі, работнікам газет і радыё, рабочым і сельскім карэспандэнтам.

У зборніку «За газетным радком» асвятляюцца некаторыя актуальныя праблемы публіцыстыкі, асобных газетных жанраў, засяроджваецца ўвага на асноўных пытаннях дзейнасці рэдакцый, абагульняецца становачы вопыт перыядычных выданняў рэспублікі. Зборнік склалі артыкулы В. В. Стральцова «Замалёўка і нарыс у газеце», В. А. Хорсуна і І. Я. Хазанскага «Выхаванне патрыятызму», Г. Д. Куцэры «За эфектыўнасць перыядычнага друку» і іншыя.

Кніга Р. В. Булацкага і Э. А. Карніловіча «Платон Галавач — публіцыст» прысвечана публіцыстычнай і рэдактарскай дзейнасці вядомага беларускага пісьменніка. Аўтары падрабязна прасочваюць эвалюцыю творчасці Галавача, палітычныя і сацыяльна-гэстарычныя ўмовы, у якіх фарміраваўся публіцыстычны талент пісьменніка, разглядаюць яго творы.

Дапаможнік А. В. Балаша «Тэхніка афармлення газетнай паласы» знаёміць чытачоў з пытаннямі афармлення і вытворчасці малафарматных газет, тэкставымі і тытульнымі шрыфтамі, з прыёмамі вёрсткі, з асновамі кампазіцыі паласы. У кнізе багаты даведачны матэрыял.

«Лекцыі па матэматычнай логіцы» (аўтар В. А. Машчэнскі) прадстаўляюць сабой элементарны ўводзіны ў класічную матэматычную логіку. У дапаможніку разглядаюцца дасканалыя дыз'юнктыўныя, кан'юнктыўныя і імплікатывныя нармальныя формы пралазічных формул, пераўтварэнне дыз'юнктыўных і кан'юнктыўных нармальных форм ў адпаведныя дасканалыя, прымяненне булевых функцый і таўталогій у матэматычных доказах і тэорыі мностваў. Вывучаюцца прэдыкаты і аперацыі над імі.

Дапаможнік прызначан для студэнтаў малодшых курсаў спецыяльнасці «Прыкладная матэматыка».

Работа М. В. Мішурнай «Аўтакод «Інжынер» для ЭЦВМ «Мінск-22М» разлічана на студэнтаў фізіка-матэматычных і тэхнічных спецыяльнасцей вуні. У ёй апісваецца ўваходная мова аўтакода «Інжынер» для ЭЦВМ «Мінск-22М». Прыведзена рэалізацыя прыёмаў праграмавання ў аўтакодавых праграмах. Прапанаваны задачы для праграмавання.

Галоўныя героі работы Е. Л. Бондаравой «У кадры і за кадрам» — артысты, аператары, рэжысёры і фільмы Беларусі. Як пачыналася кіно ў нашай рэспубліцы, аб яго сённяшнім дні, аб творчасці Ю. В. Тарыча, В. В. Корш-Сабліна, Л. В. Голуба і многіх іншых вы даведаецеся, прачытаўшы гэтую кнігу.

Пастаянны ўдзельнікі паходаў — фізікі, матэматыкі, географы, рэдка — журналісты. Але ж ва ўніверсітэце столькі факультэтаў! Магчыма, адна з прычын крыецца ў недастатковай інфармацыі студэнтаў аб дзейнасці турклуба. Вось і няхай работы, вярнуўшыся з паходаў, напішуць у газету аб сваіх уражаннях, аформіць цікавыя стэнды, альбомы. Безумоўна, гэта будзе вельмі карысна.

Цяпер жа, калі звыш ста чалавек рыхтуюцца ў паходы, хочацца шчыра пажадаць ім многа сонца і невялікага марозу. Шчаслівай вам дарогі!

В. МІКУЛКА.

Лістак ДАІ

КАЛІ Ў ІХ НЕСПАКОЙНЫЯ СЭРЦЫ

— Каб напісаць пра гэта, трэба ўсё ўбачыць сваімі вачыма, сэрцам адчуць прыгажосць турысцкага жыцця, — гаварылі мне рабяты.

На агульным сходзе членаў універсітэцкага турклуба, які адбыўся нядаўна, абмяркоўвалі план правядзення зімовых паходаў. Шчыра кажучы, спачатку я не разумела іх.

— Дзівакі, канікулы бываюць толькі раз у год, а яны правядуць іх дзесьці ў паходзе, з рукзаком за плячымі, на лыжах, у палатках.

Але затым я ўжо падобрану зайздросціла ім, натхнёным рамантыкам, якія за вялікае шчасце лічаць дарогу. Неспакойныя сэрцы

ў гэтых рабят.

Шумна і весела было ў аўдыторыі. Адно слова — турысты — растлумачвала ўсё. Яны з захапленнем гаварылі пра будучыя паходы, успаміналі мінулыя. А наперадзе сапраўды цудоўная перспектыва. Чатыры групы адпраўляюцца ў Карпаты, тры — у Карэлію, адна — у Хібіны, адна — па Ноўгарадскай вобласці, тры — па Беларусі. Ці мала хто з нас марыў пабываць у гэтых рэдкіх прыгажосці мясцінах?

У паходах рабяты не толькі захапляюцца ўбачаным, але і праводзяць вялікую грамадскую работу: выступаюць у школах, сельскіх клубках з лекцыямі пра свой універсітэт, пра горад,

у якім вучацца, арганізуюць спартыўныя спаборніцтвы, сустрачы з цікавымі людзьмі. Падрабязную справаздачу аб гэтым яны прадстаўляюць затым у маршрутны - кваліфікацыйную камісію турклуба.

З мэтай папулярызаванні турызму на сходзе былі паказаны дыяпазітывы аднаго з выдатнейшых паходаў у Запалар'е. Расказала аб ім удзельнік паходу, заўзятый турыст Ала Левіна.

Аднак у многіх выступленнях нельга было не адчуць горыч. Зменшылася колькасць членаў клуба і, як вынік, колькасць і складанасць маршрутаў. Чамуж так адбылося? Ці не гаворыць гэта аб зніжэнні папу-

лярнасці турызму сярод студэнтаў універсітэта?

Цяпер жа, калі звыш ста чалавек рыхтуюцца ў паходы, хочацца шчыра пажадаць ім многа сонца і невялікага марозу. Шчаслівай вам дарогі!

В. МІКУЛКА.

СТУДЭНЦКІЯ КАНІКУЛЫ...

Канчаецца сесія. Набліжаецца студэнцкія канікулы. Наперадзе два тыдні, у час якіх трэба адпачыць і набрацца сіл для вучобы. Многія студэнты паедуць дадому, у родныя месцы. Іншых чакаюць турбазы, дамы адпачынку, турысцкія паязды.

— Што робіцца для арганізацыі цікавага і захапляючага адпачынку студэнтаў? — з гэтым пытаннем я звярнулася да намесніка старшыні прафкома

БДУ Людмілы Міхайлаўны Маркоўскай.

— У прафкоме ёсць 60 пуцёвак у міжвузаўскі санаторый-прафілакторый, 15 санаторна-курортных пуцёвак і 59 — у дамы адпачынку, на турбазы.

Як і ў мінулым годзе, адпраўляюцца ў падарожжа турпоезд «Карпаты». Студэнты прабудуць у дарозе 7 дзён, з 1 па 7 лютага. Харчаванне будзе арганізавана ў трох вагонах-рэстаранах. Разам з турыстамі выязджае ўніверсітэцкі эстрадны

Рыхтуюцца да падарожжа ансамбль. Пуцёўка каштуе 32 рублі 50 кап.

Маршрут турпоезда — Мінск — Львоў — Ужгарад — Мукачэва — Рахаў — Львоў — Мінск. Упершыню запрашае студэнтаў БДУ турпоезд «Ленінград», з 2 па 5 лютага. Ёсць 76 пуцёвак коштам 22 рублі 50 кап.

Тыя, хто жадае прывесці частку канікул у Ленінградзе, павінны падаць заявы ў прафком.

У планах спортклуба — «Зорныя паходы».

В. СТАРАСЦІНА.

БЯСПЕКА РУХУ — СПРАВА КОЖНАГА

Мінулы год запомніўся бадай кожнаму з нас. Яго з поўным правам можна назваць годам працоўных перамоў, выдатных дасягненняў. У нашым міліцэйскім календары гэты год таксама адзначаюць як асобны. У мінулым годзе наш горад удзельнічаў у трох вялікіх і важных мерапрыемствах — месячніках па папярэджанню дарожна-транспартных здарэнняў. На справе было даказана, што бяспека руху не з'яўляецца суцэлым міліцэйскім пытаннем. У месячніках прынялі шырокі ўдзел калектывы прадпрыемстваў, навучальных устаноў, аўтагаспадарак і былі дасягнуты паўныя поспехі ў справе бяспекі руху. І сёння мы можам канстатаваць: аварыйнасць на нашых вуліцах у мінулым годзе паменшылася.

640 дарожна-транспартных здарэнняў адбылося ў Мінску ў мінулым годзе. Лічба гэта меншая, чым у папярэднія гады, але гэта яшчэ не можа заспакойваць: 640 няшчасцяў прыйшло ў чысціні сем'і, 620 чалавек у выніку іх паранена, 58 загінула. Тут зразумела і гора бліжніх, і нараканні на хуткасць машыны, і на міліцыю, што не змагла папярэдзіць няшчасце. А папярэдзіць жа няшчасце мог сам падарожнік. Менавіта яму было лягчэй зрабіць гэта. Трэба было правіць больш увагі і асцярожнасці, мацней верыць у законы дарогі і, канешне ж, не парушаць іх.

Усё гэта ў асноўным датычыць пешаходаў, хоць тут жа трэба адзначыць, што дысцыпліна пешаходаў у апошнія гады

значна ўзрасла. Калі, скажам, у 1971 годзе па віне пешаходаў адбылося 68 здарэнняў усіх дарожных здарэнняў, то ў 1972 годзе іх было ўжо 55 працэнтаў, а ў 1973 годзе — 40. Напэўна, ні для каго з мінчан не засталася незаўважаным, што значна ўзрасла культура пешаходнага руху на Ленінскім праспекце. І, як вынік, аварыйнасць на цэнтральнай транспартнай артарыі Мінска знізілася на 17 працэнтаў.

На жаль, нельга добра адгукнуцца аб вадацелях. Па іх віне адбылося 400 дарожных няшчасцяў. Канешне ж, новыя правілы руху адыгралі тут вядомую ролю (не ўсе яшчэ прывыклі да іх), але аналіз дарожных здарэнняў гаворыць аб тым, што асноўная іх прычына — вадацельская недысцыплінаванасць. Патрабаванні дарожных знакаў, напрыклад, засвоіў кожны вадацель, але гэтыя патрабаванні часта парушаюцца. Парушаюцца таксама патрабаванні сігналаў светлафора, а яны ж вядомы нават дзіцяці.

Трэба помніць усім удзельнікам руху: дробныя парушэнні дарожнай дысцыпліны нараджаюць вялікія няшчасці. Асноўная гарантыя вашай бяспекі на вуліцы — недапушчэнне гэтых парушэнняў.

І. ХУДЗЕЕУ,
начальнік ДАІ УУС Мінгарвыканкома.

Рэдактар А. А. НИКОЛЕНКА.